

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaelbaar van vier tot vier maanden.

Voor de Stad fr. 1-50
Voor den buiten " 1-75
Voor 't vreemde " 2-25
Per maand voor de stad alleen . . . 0-58

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN

De bekendmakingen betalen 10 centim den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.

Prys van een nummer 10 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekendmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtury toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemeld adres en op alle Postbureelen.

YZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

De Konvooijen met een geteekent, zyn Expressreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen . . .	5-00	8-55**
Brussel, langs Denderleuw . .	7-00	11-45 2-20 5-00 7-40
Mechelen, Antwerpen . . .	5-00	8-55** 11-45 2-20 5-00 7-40** Mechel.
Lier	5-00	8-00 2-20
Dendermonde	5-00	7-00 8-55** 11-45 2-20 5-00
Aelst	7-00	11-45 2-20 5-00 7-40

Lokeren	5-00	7-00	11-45	5-00
Nin., Geerardshb. Less., Aeth.	7-00	1-25	langs Doornik.	5-00
Brugge, Oostende	6-15	9-15	1-50	4-55* 6-35
Kortryk, Moskr., Doorn., Ryss.	6-00	9-20	1-25	4-40 7-10
Douai, Atracht, Amiens, Parys.	6-00	9-20*	1-25**	4-40
Kales	6-00*	9-20	7-10*	
Bergen, Quievrain	7-00	1-25	langs Doornik.	5-00
Manage, Charleroi, Namen . .	7-00	1-25	langs Doornik.	5-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv.	5-00	8-55*	11-45	2-20 5-00 Thien. 7-40**

Landen	5-00	8-55*	11-45	2-20
Keulen, Aken	8-55	11-45	Aken 7-40*	
Glab., Duss., Cref. Ruhrort .	8-55*			

AUDENAERDE.
Van Gent naer Audenaerde . . . 9-25 2-25 7-45
Van Audenaerde naer Gent . . . 7-20 12-15 6-00

LAND VAN WAES.
Van Gent naer Antwerpen . . . 6-15 9-00** 10-20 2-50** 4-20 7**
Van Antwerpen naer Gent . . . 5-50 8-50** 10-50 2-50** 4-50 7**

De Heeren uitgevers van Weekbladeren, die in ruiling het Werkverbond ontvangen, zyn verzocht hun blad toe te zenden in de Graef van Vlaenderen, op het St. Pieters Plein, aen het adres van den opsteller van het Werkverbond.

STAETKUNDIG OVERZICHT.

GENT, 18 MEI 1861.

FRANKRYK. — Er is eene kleine tooneel verandering in de keizerlyke staetkunde nopens de kwestie van Syrie. Het fransch goevernement om den schyn niet te hebben, tegen dank en wil zyne soldaten in Azia te weêrhouden en diensvolgens het oog, op zyne plannen in dit land voor zoo veel het noodig is, te bedriegen, is begonnen het volk zelve in die zaak te bemoeijen en door een algemeen verzoekschrift de voortdurend der bezetting in Syrie, van het land af te vragen. Thans, zoo het schynt, zou dit spel op geheel iet anders uitkomen. Achter de vriendelyke vermaningen, die in den grond zoo veel bedreigingen zyn, zou de keizer, voorzeker niet gereed zynde, om het hoofd te houden, aen Engeland toegestemd hebben op 5 juny, zyne troepen terug te trekken. Volgens de laatste berigten zou heel het boeklen op 20 juny, zyn aftogt slaen.

De engelsehe dagbladen zyn over dit besluit in den derden hemel, en zingen op alle toonen den lof van den keizer, die endelyk tot eene goede verstandhouding met Palmerston wil komen, en eene regtzinnige vriendschap wil bytreden. Men kan er niet anders inzien als eenen dracy welke, men aen de zaak wil geven, om later met meer kans terug te keeren. Inderdaed, de ontruiming, zou zelfs niet zonder voorwaarden zyn. Zoo het schynt, zou het fransch goevernement enkel de bezetting terug roepen, met de bepaling dat indien er tusschen de Druzen en Maronieten, nieuwe onlusten onstaen zouden, hetdan uit eigen beweging en zonder eene mogendheid te raedplegen, zyne soldaten terug zou zenden. Wanneer men nu al de middelen nagaet, waervan de groote in

bezit zyn, om den oorlog of den vrede, de rust of den oproer te blazen, zal men gehouden zyn te bekenen dat den aftogt van heden bestemd is om eerlang den invloed van den keizer merkelyk te vergrooten; want ja als het plaats heeft, van voor onlusten in Asia te moeten terug keeren, zal den wensch van geheel Frankryk hem volgen.

Het politiek gevolgd door Louis Napoleon in Italien, blyft ook doorgaensch duister. Van alle kanten dringt men by het fransch goevernement aen, om de troepen uit Roomen te trekken en het Italiaensch koningryk, zooals Engeland, te herkennen. Veel onderhandelinge hebben reeds hier over plaats gehad, doch zonder uitslag: de keizer blyft ondoordringbaer en de zaak blyft hangen. Altyd is het zeker dat Zyne fransche Majesteit, het niet regtzinnig eens is met de eenheid van Itaeljen, en dat het veel moeite zal kosten om Napels en Sicilien uit zyne klauwen te halen. Wy gelooven niet dat Victor-Emmanuel, er ooit toekome, Roomen en Venetien aen zyne kroon te hechten zonder een Murat, als schildwacht op de Middellandsche-Zee.

Overigens staen de zaken in Frankryk, voor wat het binnenlandsche politiek betreft op eenen toon, die langs alle kanten de hoop van vrede blaest. Wilde den handel er maer op luisteren, maer 't schil veel.

AMERIKA. — Op heden zyn door geheel Europa al de oogen gewend, naer het geen er staet te gebeuren, tusschen de noorder- en zuider-staten die zich van elkander hebben gescheiden. Een ongeloofelyk belang overheerscht deze ongelukkige omstandigheid. Zal den oorlog langdurig zyn? En welken uitslag moet hy voor Europa hebben, alwaer den helft der bevolking met den opbrengst van katoen leeft, hier regstreeksch, daer onregstreeksch? Volgens nieuwe berigten, zou er eene zekere verandering in den toestand gekomen zyn, die veel zou bydragen om de omstandigheden te verzachten.

Men vreesde dat de vereenigde magt van het zuiden eenen aanslag op Washington, zou gepleegd hebben en dat het noorden niet in tyds zou aankomen, om dit ongeluk voor de Vereenigde-Staten af te weren.

Het gevaer, schryft men, van Washington kwam voort uit twee oorzaeken; de eene voortvloeiende uit de andere: De vyandelyke houding genomen door Maryland en de Virginie, en voor tweede: de onmogelykheid van versterking en voorraad aen het flauw garnizoen van Washington, de hoofdstad der Vereeniging, te doen toekomen. Door de omwenteling van twee staten ingesloten, het distrikt Colombie, was van alle kanten open aen den aanval, ten zelfden tyd, dat de wegen ontoeganglyk waren, voor de troepen, in haest opgeligt, om de hoofdstad te verdedigen. Gelukkiglyk is men er in toegekomen met eene versterking van 6 a 7000 mannen al de toegangen open te houden, welke thans het gevaer van een aanval, dat zoo dreigend was, heeft doen bezwymen.

Heden is dit gevaer over: De Maryland en de Virginie, schynen tot min oorlogzuchtige gevoelens over te komen. Beide deze staten zouden zich in eene volledige onzijdigheid houden, en op den uitslag van den stryd tusschen het noorden met de overige staten van het zuiden, wachten.

Niettemin de zaak, is vol gevaer voor de toekomst. Indien den oorlog van eenige duer ware, dat de vreck en de hardnekkigheid er zich van meester maekten, de grootste rampen zouden er het gevolg van wezen. De katoen-oogst verwaerloosd langs den eenen kant, de onwenteling der slaven, bygevolg gebrek aen aerms, langs den anderen kant, ware voor Europa, eene dier krisis voorbereiden, waer men slechts met het bloed tot over de schoenen zou uitgeraken.

Het is te hoopen dat men die gezeel van het menschdom zal afweren, doch voor vrees en achterdocht kan men zich niet beschutten, want alles voorspelt eenen kwaden oogenblik.

De vrye uitwisseling. (Libre échange.)

De vryheid van den handel schryft de *Economiste*, van Brussel, heeft tot Antwerpen eene volledige overwinning behaald. Het voorstel der heeren Joffroy, eenigzins gewygd door den heer Maquigny, is by de kamer van koophan-

DE ZWARTJESBENDE.

IV.

In dezer voege werd het verhoor, waervan dit gedeelte ons byzonder karakteristiek voorkam, nog een wyl voortgezet. De Baljuw, bemerkende dat het aangewende middel op den anders onaandoenlyken mensch van eene krachtige uitwerking was, en hy daer in iets wonderdags scheen op te merken, verzumde deze gelegenheid niet, om op eene nadrukkele wyze tot zyn hart te spreken. Het scheen ditmaal dat zyne pooging niet te vergeefs was. Himmelgarden was verpletterd; beschouwde de op de tafel liggende voorwerpen met aendoening, en als hy nu en dan de oogen er van trachtte af te wenden, werden deze terstond weder, als onwillekeurig, er naer toe getrokken. Hy leende een aandachtig oor aen de redenen van den Baljuw, terwyl deze hem opmerkzaam maakte, op de wonderlyke gangen der Voorzienigheid, in het ontdekken van het kwade; op Gods langmoedigheid en ontfeming die hem niet plotseling had willen wegrukken, om hem tyd tot berouw en vergeving te verleenen. Deze toespraak bleef althans voor dit oogenblik niet zonder merkbaeren invloed op 's mans gemoed. Hy beloofde verder in alles de waarheid te zullen spreken; en verzocht om een geestelyken, die hem werd toegezegd; doch de priester die hem getrouw bezocht, vond hem in de eerste dagen weder even halsstarrig als te voren. Dezelfde verstoktheid van ziel betoonde hy by een nader verhoor, het welk op den 16 november gehouden werd, doch moest worden afgebroken, omdat hy, na eenigen tyd betamelijk en naer waarheid te hebben geantwoord, op nieuw blyken van zyne booze gaardheid aen den dag legde. Hetzelfde werd daarom, ruim acht dagen daarna hervat; hy was toen weder handelbaarder; de moord te Loosduinen werd by die gelegenheid, door hem in al zyne akelige kleuren beschreven, en men zag daerby nog eens zyne zwarte ziel ter dege uitkomen.

By al de afgryslykheid van dat tooneel, en in weerwil van den woesten geweldadigheid aenval, en de opbruising van hartstogten waertoe dezelve moest aanleiding geven, had Himmelgarden echter, toen nog koelbloedigheid genoeg bezeten, om duidelyk te onderscheiden wat in de byzonderheden daerby omging. Volgens zyn zeggen, was de man het eerst onder den voet geraekt en afgemaekt; de ongelukkigen waren als koorn gedorscht tot dat zy den adem hadden uitgeblazen; de vrouw had, nadat haer door herhaelde knuppelslagen, reeds verscheidene zware wonden waren toegebragt, nog op eene aandoenlyke wyze, met aanbieding van al haer geld en goed, om het behoud van haer leven gesmeekt; doch vruchteloos! de monsters hadden zich met haer gekerm vermaekt, en haer, zonder mededooogen, om hals gebragt.

Op grond der overtuigende bewyzen en der eigene bekentenissen van Himmelgarden zelve, werd door den Baljuw eerlang, ter Hooge Vierschaer der stad en lande van Woerden, de geregtelyke eisch tegen den misdadiger ingebragt; en by vonnis van Schepenen, den 3 december gewe-

zen, werd den 59-jarige Johan Heinrich Himmelgarden, tot de doodstraf veroordeeld. Het was op vrydag, 15 december 1803, dus juist eenen dag na het tydskift, waerop voor de eerste maal de diefstal te Nieuwerbrug, die zulke gewichtige gevolgen had opgeleverd, verjaerd was, dat de doodstraf aen Himmelgarden moest worden aangezegd. Het gerucht van den schier voorbeeldeloozen misdadiger was naer alle oorden van Holland uitgegaan, en had eene ontelbare volksmenigte naer Woerden doen zamenvloeiën; om de teregztelling by te woonen.

Nauwelyks kon het binnenplein van het kasteel te Woerden den verbaazenden toevloed van aenschouwers bevatten. Men had in tyd gezord, dat er eene gewapende magt aanwezig was, om de orde en stilte te handhaven; maar deze voorzorg bleek overbodig te zyn, want de stilte en eerbied welke onder de menigte heerschte, was inderdaed treffend en indrukwekkend. De tafels en stoelen, waeraen de leden der Hooge Vierschaer en der stedelyke Regering in hun plegtgewaad gezeten waren, waren met zwart bekleed. Aen het bovenende van den kring der vergadering zat de veroordeelde; tegen hem over aen het beneden-einde der tafel had zich de Baljuw geplaatst, en sprak van daer tot den gevangenen. Na het zwart register zyner euveldade kortelyk te hebben doorloopen, en den misdadiger den tyd, op welken de doodstraf aen hem zoude worden voltrokken, te hebben aengedondigd, besloot de Baljuw zyne treffende aanspraak waervan ik my niet kan weerhouden, een gedeelte hier over te nemen, met de volgende nadrukkele woorden:

« Denk niet, Himmelgarden! dat ik uwe misdaden en uwe zeldzame halsstarrigheid u aenzegge, om u in den laetsten avondstond van uw leven bitterheden aen te doen. Ach neen, ongelukkig medemens! ik beschouw u met hartelyk medelyden. Ook gy waert eenmaal op den schoot uwer moeder, een voorwerp van zachte liefkozinge, gy, die thans in de kracht uws levens voor het zwaerd der wet zyt ryp geworden! als christen acht ik het my tot pligt, eene laetste pooging te doen om uw gevoel en berouw te doen ontwaken, en langs dezen weg te beproeven, of myne vermaninge en die, welke u voort door eenen leeraer van de godsdienst, die gy belydt, zullen voorgעהouden worden, u nog tot zegen verstreken mogten.

» Gy hebt, baklagenswaardig mensch! nog maer weinige dagen, nog maer weinige uren, en gy moet sterven! voor den Regter van hemel en aerde verschynen, en rekenschap afleggen van al uwe daden, welke voor Hem, die de Alwetende is, naekt en openbaer zyn.

» Wanhoop niet aen vergeving, gelyk de broedermoorder Kain; maer doorwek uw hede met boetvaardige tranen! Denk niet, dat het te laet is om u nog te bekeeren. Gy zyt in de christelyke kerk geboren en u is voorzeker geleerd, dat Christus Jesus voor ons gestorven is, toen wy nog zondaers waren. Hy is dus ook voor u, voor my, voor allen gestorven, die Hem opregt en geloovt aennemen.

» Ontvang uwen leeraer, aen wien ik u van nu aen verder overlate, om u tot wegwizer te zyn naer de ontzaggelyke eeuwigheid. Gaerne, God weet het! koesteren wy de aengename nagedachte: « Himmelgarden zal toch nog

gelukkig zyn! »

Onder dit alles misschien gevoelde de schuldige zich by de gedane vermaninge inwendig getroffen; naer het uitwendige echter zoude men gezegd hebben, dat de schors zyns hartzen ondoordringbaer was; hy bleef stil voor zich zien, geen traen ontglipte zyn oog, geene aendoening was op zyn gelaet of in zyne houding zichtbaer; ook de drie volgende dagen, welk e hy nog te leven had, bleef hy in zich zelve gekeerd. Op den laetsten avond zyns levens aen het venster staende van het vertrek waer hy zich bevond, scheen het ondergaen der zon, welke vuurrood ter kim neigde, hem diep te treffen; hy bleef die aenstaren tot zy geheel was ondergegaen, en borst toen weemoedig uit: « Dit is voor de laetste maal! Nu zie ik dat licht nooit weder ondergaen! » By deze ontboezeming steekt treurig de volgende trek af: Hy verlangde namelyk dien avond chocolade te gebruiken; en dronk daervan op eene onmatige wyze; terwyl hy het laetste uit den ketel wegwierp, zeggende: « Het grondsap is voor de goddeloozen! »

Toen de voor hem ontzettende dag aenlichtte, toen de doodklokken begonnen te luiden; toen hy den wagen beklom om naer de strafplaats gevoerd te worden en onder het voorlezen van het vonnis aldaer, was hy gedwee en stil. De yverige geestelyke, die niet alleen op den wagen, maer zelfs op de strafplaats en tot aen zyn uiteinde aen zyne zyde bleef en die den hardvochtigen man menschkundig behandeld had, scheen eindelyk zyn vertrouwen te hebben gewonnen. Toen hy op het punt van sterven was, groette hy den Baljuw, met wien hy verzoend was, voor het laetst en zeide iets tot den Pastoor, hetgeen dien heer scheen te betreffen. En, ja de boodschap welke, nadat de ongelukkige den adem had uitgeblazen, door zynen biechtvader den Baljuw werd overgebragt, was aen dezen welkom; het was het laetst vaerwel van Himmelgarden, met de bekentenis dat hy regtvaardig de doodstraf onderging; terwyl de eerwaerdige geestelyke er byvoegde, dat, ofschoon het hem niet geoorloofd was, iets uit de biecht te openbaren, hy toch vryheid had te zeggen, dat de gestorvene, behalve om zyne aen den Regter beledende misdaden, ook nog wel om andere verzwegene de doodstraf verdiend had.

Aldus viel het hoofd van eene bende, daarna meer bekend geworden onder den naem van Zwartjesgoed, aldus genoemd om dat vele er zeer geel en als kreolen uitzagen, en welke bestond in een mengelmoes van Heidenen of Zigeuners, Joden en anderen, meestal zwerende geboren, doch meerendeels in Duitschland en Frankryk.

Van deze vagebonden waren eenige, die in andere landen het zwaerd der geregtigheid ontkomen waren, in het laetst der voorgaende en in het begin van deze eeuw, naer ons Nederland komen afzakken, alwaer zy zich met andere boosdoeners hadden versterkt; als scharenslypers, ketellappers of kramers, het land affliepen, en heimelyk van tyd tot tyd geweldige diefstallen en de grouwzaamste vreedheden pleegden.

EINDE.

del met eene meerderheid van 12 stemmen tegen 9 aenveerd geworden.

Dit voorstel luidt als volgt:

«De koophandel kamer van Antwerpen brengt den wensch uit, dat de douanen grenzen van België geheel en al moogen afgeschaft wezen, uit gezonderd het behouden in kwestie, van het regt van accyns,» (belasting op bier en wynen.)

Wy zien dus dat wy, in min of meer langen tyd, mogen rekenen, dat de vrye uitwisseling (*libre échange*) voor België eene daedzaak worde, en dat al de hinderpalen zullen omver worden geworpen, om aen het vreemde, onze markten te openen, en tegen onze produkten de konkurentie vol te houden.

Zal de afschaffing der inkomregten van alle soorten van koopwaren, garen, geweeffels enz. eene weldaet zyn voor de werkende klas. Dit is de vraag waarop wy geene voldoende antwoord kunnen geven, want zy hangt af van twee voorwaarden.

Ons denkens zou devrye handel, of vrye uitwisseling, met het bestaan van Werkmans-Maatschappijen, eene weldaet zyn, zonder dit bestaan een ongeluk, ten minsten voor den oogenblik.

Het grootste getal onzer nyverheids gestichten zyn niet geschikt om met beradenheid in het strydperk der vrye konkurentie te treden. Gewoon van met een gering kapitaal en weinig bedryvigheid, eene schoone winst tegenieten, is den geest van initiatief voor hen altyd eene letter gebleven, en zyn zy altyd in eenen cirkel blijven ronddraeyen die, ingrondbeginsel alle konkurentie met vreemde natien veroordeelt.

De vryen handel voor zulke nyveraers, zoo gelukkig en gemakkelijc onder het stelsel der bescherming, moet dus eene groote verandering te weg brengen, waarin zy niet ligt zullen toestemmen, den lyder te wezen.

Eens beroofd der beschermings wetten, is het niet mogelijk hunne aanspraak op overvullende winst vol te houden, zonder regstreeksch tot de vermindering van den loon te komen, welke van heden af al te zeer beperkt is, om den arbeid voet te houden.

Zonder het bestaan der Werk-Maatschappijen, en by middel der verdeeldheid onder de werkers, zou men ongetwyfeld tot die vermindering al ligt geraken: De werker op zich zelve vermogen niets; hy is niet in staat de pryzen van den loon tegen den meester te bedingen; alle dagen zyn voor hem dagen van noodwendigheid. Een dag zonder winst is een dag zonder eten; want als men in overeenkomst met de duerte der levensbehoefden de salaris nagaet, men is gedwongen te bekennen, dat hy ontoereikend is van heden af, om eenigzins aen de verlorene krachten van den arbeid te beantwoorden.

Halen wy tot bevestiging van ons gezegde eenige cyfers van den gegeven loon op.

Wy hebben voor ons, op onze tafel, eene nota, van het grootste deel der nyverheids gestichten onzer stad, en juist van al die genen, zoo zeer bevreest voor den vryen handel.

De gemiddelde dagloon in de weverijen voor zes dagen arbeid aen 13 en 14 uren, is 1,80 centimen, de zondag er niet inbegrepen, zynde tusschen de 11 a 12 franks in de week, of 15 c. per uer, — de kinderen er inschelyks uitgelaten. — Voor de spinderyen alwaer de salaris voor denzelfden arbeid en de zelfde uren, een ongeloofelyk onderscheid bevat, soms een verschil van den eenen helft tot den anderen opdoet, mag men rekenen den eenen loon den anderen dragende, op eene som van 22 a 23 c. per uer, of 2 fr. 50 c. a 2 fr. 60 daegs, den zondag inschelyks er niet inbegrepen.

By gebrek aen eene goede verstandhouding tusschen de werklieden — waerdoor ik versta: by gebrek aen werkmansgenootschappen — zou men alweerd het bezwaer der konkurentie op den salaris doen nedervallen, en de werkende standen meer om meer in de ellende ter neer dopen. Op dien voet gelooven wy den vryen handel een gevaer.

Integendeel met het bestaan der Werkmans-Maatschappijen, welke, tusschen de altyd durende strekking om den loon te bedingen een heilzaam tegenwigt uitmaken, denken wy den vryen handel eene gelukkige hervorming, om dat alsdan den salaris er niet zou om te lyden hebben, maar wel er by winnen.

Vooreerst nemen wy in acht, dat de levensmiddelen: graen vleesch, boter, eijers, enz., vry uitgevoerd worden, dus dat zy by het vernietigen der douanen regten, geen gevaer kunnen loopen van duerder te worden.

Langs eenen anderen kant, door de groote pryzen van invoer geslagen, blijven al andere voorwerpen, zoo als kleedyenz., aen dure pryzen ten koop, by gevolg voor de minderstand en altyd bestaende verlies. Wanneer wy nu een hemde, eene broek, een hoed, of gerief voor hethuishouden enz., aen verminderde pryzen, ons konden aenschaffen, wy zouden natuerlyk hetgeen wy er op min betalen, te meer in onzen zak vinden, dit ware gevolgentlyc eene verhooging op onzen loon.

Welnu, indien men de douanen regten vernietigden, zou de konkurentie al deze voorwerpen doen afslaan. Wy zouden ons goedkoopster kunnen kleeden, ons beter kunnen bevoorraden aen al hetgeen wy in ons huisgezin noodig hebben, om met meer spaerzaamheid een beter leven te genieten. Het geld dat wy min voor de kleederen zouden betalen, om zelfs beter gekleed te zyn, zouden wy aen een nuttiger voedsel kunnen gebruiken, ten einde onze leden in staat te stellen, den arbeid te verdragen.

Wy hebben daerby nog aen te merken — en die waarheid kan men nagaan, — dat al de regten van invoer, voor voorwerpen, verbruikt door den werken, met groote pryzen geslagen zyn, terwyl de pryzen, der voorwerpen van luks, alleen en uitsluitelyk verbruikt door de hogere standen, niets beduidend zyn: De zyde stof door de welstellende klas gedragen, komt schier onbelast over de grenzen, als de kaliko die de draegt, van den werker is, een regt betaeld, dat niet min als den invoer verbiedt.

Wy meenen dus dat de afschaffing der douanen lynen, met het bestaan der Werkmans-Genootschappen, voor de mindere klassen eene groote weldaet moet te weeg brengen.

In tegendeel meenen wy dat, voor het oogenblik, deze afschaffing, dan wanneer de genootschappen niet bestonden, een groot onheil zou wezen.

Nogtans, wy oordeelen het noodig eene byzonderheid te doen aenmerken, welke allezins voor veel lieden een aerdig verschynsel moet te weeg brengen; namelijk deze: dat by een klein getal etablissemanten, aen wie het idee van vryen handel geene kramptrekkingen veroorzaekt, juist die genen zyn, alwaer den salaris eenigzins beter is. Deze byzonderheid is alleen verstaenbaer door den goeden toestand der gestichten, zoo wel van machienen als van inrigting.

Doch uit deze byzonderheid zelve, trekken wy alweerd de noodwendigheid van het bestaan der maatschappijen. Zy alleen zullen by de genen die niet in den zelfden toestand geplaatst zyn, het initiatief doen ontstaan en verbeteringen doen uitzien, terwyl zy, by het niet bestaan dezer vereenigingen, werkeloos zouden blijven, en de inbreuk op hunne winst, door de konkurentie geleden, op den loon zouden terug kaetsen. Dus by het afschaffen der douane tarieven, noodwendigheid van werkmans-maatschappijen, 't is vast.

Frankering der drukwerken by middel van posttimbers.

De minister van openbare werken laet weten dat, te rekenen van 1 juny aenstaende, de drukwerken van alle slach te verzenden binnen het land, zullen kunnen gefrankeerd worden by middel van postzegels of in gelde.

De drukwerken met postzegels gefrankeerd, moeten even als die ingelden gefrankeerd, onder band verzonden worden, en mogen, ter uitzondering der drukproeven, noch cyfers noch eenig slach van schrift bevatten, ten zy de dagteekening en het handteeken.

Het frankeerport der drukwerken van alle slach, andere dan dagbladen, is bepaeld op een centiem per blad of fraktie van blad.

Het frankeerport der dagbladen wordt berekend tegen een centiem per dagbladnummer, inbegrepen de byvoegsels die dit blad vergezellen.

De postzegels op de drukwerken, moeten er door de verzenders op geplakt worden.

Zullen niet rondgedeeld worden te weten:

A. De drukwerken, die, hoewel voldoende gefrankeerd in postzegels, krachtens de bestaende wetten, niet in omloop mogen gebragt worden, of de vereichte voorwaarden niet zouden vereenigen, om van de matigheid van het port te genieten;

B. De drukwerken wier frankering in postzegels ontoereikend zou zyn.

De voorwerpen aangeduid onder litteras A en B hierboven zullen in de scheurmand geworpen worden.

Het bestuur zou het publiek niet genoeg kunnen aenraden des noods by zyne agenten inlichtingen te nemen, ten einde te ontsnappen aen de gevolgen dier laetste schikking.

De zegels van 1 centiem, in voege gebragt by uitvoering van het koninglyk besluit van 23 maart laetst, zullen verkocht worden aen de briefpostbureelen, alsook door de faktors, te rekenen van 1 juny.

Er wordt by deze gelegendheid herinnerd dat, luidens art. 9 der wet van 22 april 1849, het voegen van brieven in de pakken gefrankeerde drukwerken of dagbladen, vervolgd en gestraft wordt, ten laste van den verzender, ingevolge het hesluit van 27 prairial jaer IX. (Moniteur.)

De soldy van een soldat.

Men leest in de *Etoile Belge*:

Wy zyn gezinszins voor buitengewoone kosten, maar gelooven het geene pligt aen staet van zaken aen te halen, die weldra den belgischen soldaet in een slechteren financielen toestand zal brengen, dan dengene der soldaten van den Groeten Turk.

Over een tiental jaren verschilde de soldy onzer soldaten, met afhouding der gewoone uitgaven, volgens het jaergetyden en de plaetsen, van 50 tot 70 c. per vyf dagen; maar sedert is de prys der levensmiddelen voortdurend verhoogd, en wyl de soldy niet veranderd is, is men, zoover gekomen, dat de soldaten van het regiment karabiniers krygen:

Van den 1 tot den 5 mei, 7 centimen, dit is per dag 1 2/3 centiem.

Van den 6 tot den 10, 5 centimen, dit is 1 c. per dag.

Als men nagaet dat onze soldaten verpligt zyn met dit handgeld voorwerpen van eerste noodzakkelijc te koop, zooals zeep, garen, tabak enz., dingen welke het magazyn hun niet geeft, dan is men verpligt zich af te vragen of die ongelukkigen niet gedwongen zyn hunnen toevlugt te nemen tot hunne familien, te dikwyls zelve in gebrek ten gevolge der inlyving van de milicianen.

Een dergelyke staet van zaken is waerlyk ongelooflyk in een land zooals België, en gevaerlyk voor de principien die den grondslag van de magt der legers zyn, want hy zou de tuchteloosheid en weglouping kunnen verwekken.

Al moest men het effectief des legers verminderen, om de staetsuitgaven niet te vergrooten, lietschynt ons volstrekt noodig de soldy onzer soldaten in betrekking te stelle met de stoffelyke belangen des levens. Wy roepen de aendacht des goevernements over deze kwestie in.

BRUSSEL, 6 Mei 1861.

Aan de Vlamingen in het algemeen en aan de Heeren Leden in het bezonder.

MM.

Wij herinneren bij deze, dat de *Algemeene Vergadering van Vlamingen*, bijeengeroepen door onzen omzendbrief van 7 april laatsleden, plaats zal hebben op *Zondag 19 mei, ten 11 ure des morgens*, in de bovenzaal der herberg de *Zwaan*, Groote Markt, alhier.

Men weet dat de bijeenkomst hoofdzakelijc ten doel heeft het inrichten, op vaste gronden, van den Vlaamschen Bond (1) die, wij hopen het, eindelyk de Vlamingen in het bezit hunner regten zal stellen, waarvan zy nu, sedert ruim 30 jaren, door eene willekeurige tegenkating van het Staatsbestuur, beroofd zyn geweest.

Ook rekenen wij op menigvuldige deelnemers aen de vergadering en verwachten wy dat allen, die het met den voortgang der Vlaamsche Zaak wel meenen, op dezelve aanwezig zyn zullen en vrij de meeste Maatschappijen zich door ééne of meer afgevaardigden zullen laten vertegenwoordigen.

Verder verzoeken wij de nieuwsbladeren, die reeds zoo vele en menigvuldige diensten aan de Vlaamsche Zaak hebben bewezen, dezen omzendbrief, waar achter wij nog de dagorde der Algemeene Vergadering laten volgen, op te nemen.

Namens het Bestuur: de Sekretaris,

RAYM. DEDEYN.

(1) Breeder ontwikkeld in onzen gemelden omzendbrief.

DAGORDE.

1° Openingsrede door een lid der Maatschappij *Vlamingen, Vooruit*;

2° Kiezing van een bureel onder en door de leden der vergadering, in verhouding met het getal leden van elke plaats aanwezig.

Het bureel noemt vervolgens zynen voorzitter en sekretarissen;

De Voorzitter wordt gekozen buiten de leden te Brussel woonachtig;

3° Beraadslaging over het ontwerp van reglement van den Bond, volgens welk hij later zal werken en handelen (1);

4° Beraadslaging over het programma aangeduid in het *Zondagblad* van 7 april;

5° Kiezing eener bestendige kommissie, van een getal leden door de vergadering te bepalen, om de besluiten der vergadering uit te voeren en den Bond, in alle streken des lands uit te breiden;

(1) Zie verder het ontwerp van reglement, dat aan de beraadslaging der vergadering zal onderworpen worden.

6° Aanduiding der stad, waar het volgende jaar de bondsvergadering zal plaats hebben;

7° Voorstellen tot het doel van den Bond betrekking hebbende. Geene andere zullen mogen gedaan, noch in beraadslaging gebragt worden.

ONTWERP

VAN REGLEMENT VAN HET VLAAMSCH VERBOND.

GRONDSLAGEN.

Het Verbond heeft voor doel alle ware Vlamingen te vereenigen, om door hunne ernstige bemoeijing in de kiezingen de grieven te doen verdwijnen, waaronder de vlaamsche bevolking sinds 1830 lydt. Het zij om het even aan welke gezindheid men toebehoore, als Vlaming kan elk deel aan het Verbond nemen, daar het alle staatkundige overtuiging eerbiedigt.

Het Verbond legt aan zyne leden geene andere verbintenis op, dan degene om, in de kiezingen, slechts te werken en te stemmen voor die kandidaten, welke hunne toegeneigtheid voor de Vlaamsche Zaak hebben getoond, en het programma van den Bond aan nemen.

Het is uitdrukkelijc aan de associatiën of vereenigingen, die van den Bond deel maken, verboden, op eene regstreeksche of zydelingsche wyze, aan hare leden verplichtingen op te leggen die tegen de bovenstaande verbintenis strydig zyn zouden.

Op deze gronden en met deze inzichten neemt het Vlaamsch-Verbond de volgende regeling aen:

Art. 1. Alwie het doel der Vlaamsche Beweging wil helpen bereiken, kan van het Vlaamsch-Verbond deel maken; zijne enkele bijtreding en het aannemen dezes reglements zyn daartoe voldoende.

Art. 2. De individuele bijtreder betaalt eenen frank 's jaars; de Maatschappijen 5 franken.

De helft dier sommen wordt gestort in de algemeene kas; de andere helft zal ten dienste staan der plaatselyke bonds-onderverdeelingen, mits deze zich gelasten met de ontvangsten der gelden.

Art. 3. Het Verbond wordt bestuurd door eene Hoofdkommissie van 25 leden, te benoemen als volgt:

7 voor Brussel en voorsteden;

5 voor elke der provinciën Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen;

3 voor het overige van Brabant en de provincie Limburg.

De leden te Brussel woonachtig vereenigen zich zoo dikwyls als de belangen van den Bond zulks vereischen, en verwittigen hunne medeleden in de provinciën der verschillige behandelde punten en dergene die te behandelen zyn.

De leden uit de provinciën zullen van alle bijeenkomsten verwittigd worden.

Art. 4. De Hoofdkommissie zorgt voor het bekendmaken der genomene besluiten, het beramen der middelen om het voorgestelde doel te bereiken, het regelen en bijeenroepen der bijeenkomsten.

De Hoofdkommissie waakt dat de verschillige vereenigingen, die van den Bond deel maken, niet afwijken der grondbeginselen op welke dezelve gevestigd is, en zal, waar zulks noodig wordt geoordeeld, uit de algemeene kas, toegelagen kunnen vergunnen voor bepaalde werkzaamheden;

Zy waakt ook, dat de leden van kamers, provincie- of gemeenteraden, die het programma van den Bond aangenomen hebben, aen de genomene verbintenis getrouw blijven, en maakt den bond de overtredingen bekend.

Art. 5. In dringende omstandigheden is de Hoofdkommissie gemagtigd, alléén, zonder het Verbond in algemeene bijeenkomst te moeten raadplegen, voor het nemen van dringende maatregelen, te handelen.

Art. 6. Het Verbond verdeelt zich in zoo vele sectiën als er kiescollegiën zyn, en deze onderverdeelen zich, volgens de noodwendigheden, in plaatselyke associatiën.

De plaatselyke associatiën rigten zich in zoo als zy het goedvinden; in de plaatsen waar politieke partijen tegen over elkander staan, kunnen zy zich volgens die partijen onderverdeelen, opdat ieders politieke gedachte geëerbiedigd blijve.

Art. 7. Er zal ten minste ééne algemeene vergadering 's jaars gehouden worden. Op die vergadering wordt er door de Hoofdkommissie verslag gedaan over de verrichte werkzaamheden, inkomsten en uitgaven, enz.

Twee vlaamsche kiezers.

Tjeef. — Eh wel Fliepe, 't is nu alweerd de kiezing voor de Kamers, hein?

Fliepe. — Ja, ja! 't is weerdom dat; kan 'nen mensch hier gezond zyn? men is altyd met eene of het ander gekweld. 't is nog niet genoeg dat wy gelyk lammekens pachten en lasten betalen, daerenboven hebben wy nog al die hoofdbreking.

Tjeef. — En wat denkt gy er van, zult gy gaen stemmen?

Fliepe. — Ik gaen stemmen, ik? geen gedacht vriend! En voor wie zou ik gaen stemmen? Voor partymannen zeker, die niet te staen zyn? Die op veel punten van gedacht verschillen, maar het altyd eens zyn om het volk van achter te steken en voor hun eigen zak te zorgen, wanneer zy maar aen het roer geraken. Neen, neen, zy mogen zich arrangeren lyk zy willen, my ziet gy, Fliepe, zullen zy niet meer vangen.

Tjeef. — Als wy het allen zoo doen, dat zy dan maar geworden.

Fliepe. — Ik stem voor geene coterie meer dat is gedaen. Zy hebben ons al te veel lessen gegeven, en daerom zal ik niet gaen.

Tjeef. — Wanneer een ieder het zoo deed, 't is slecht op heden, maar toen werd het onverdragelyk.

Fliepe. — Zal het beter zyn als wy gestemd hebben? Wy hebben keer op keer de eene en de andere party, aen het roer gehad, omdat zy van beide zyden veel beloofden voor Vlaanderen uittesteken: Alschoone woorden, maar wat is er van gekomen?

Tjeef. — 't is waer, voor de vlaamsche gewesten, hebben onze Staatsmannen, weinig hart getoond, en onze volksvertegenwoordigers die het mandaet op zich hebben genomen, de belangen der vlamingen te verdedigen, kyken door een brilglas en knikken maar altyd goed.

Fliepe. — Waerom zenden wy zulke pasternakels naer de Kamers.

Tjeef. — Waerom? men moet vooreerst andere aen de hand hebben. Den oogst van representanten was dit jaer zeer slecht gelukt; er waren geen ander op de merkt.

Fliepe. — Ik geloof het wel waerachtig! wie die geen man van de coterie is, zou het durven wagen, zich op den rang te stellen? Nauwelyks is zynen naem gekent of de journaalen maken er zich van meester; zetten hem eene zotkap op en sleuren hem gedurende eene maend alvorens de kiezing, in de modder.

Tjeef. — Ha! voor dat, wat kunnen wy daer aen doen? Die een treffelyk man is stelt zich daerbinnen.

Fliepe. — Zoo niet, een onbeschaemden stelt zich daer-

hoven, of een man die zynen weg moet maken. Ik zei het aen iemand: waarom zei ik, laet gy u niet voorstellen. Ik zou my niet gaerne, sprak hy, gelyk een dwyl door de publieke opinie laten slepen.

Tjeef. — Dan moeten zy maer blyven en ons het vel van den rug rossen.

Fliepe. — Dat meen ik ook, en wy zouden het wel ver dienen.

Tjeef. — Er moet dan geene kiezing zyn.

Fliepe. — Is er wezentlyk eene kiezing? Neen er valt niet te kiezen, dat weet gy wel? de partyen maken de lyst op, dat is te zeggen eenige personen onder elkanderen en zy zeggen ons: Daer dat zyn onze politieke vrienden. Men steekt ons vervolgens een stembriefken in de handen, en zy doen ons bespieden om te zien of wy dit briefken in de bus steken: Is dat eene kiezing? Allons donc, 't is curieus!

Tjeef. — Er is veel op te zeggen 't is waer, maer weet gy een ander middel?

Fliepe. — 'T zyn de middelen niet die er ontbreken, het zyn de mannen, die van het stemregt willen genieten lyk het in de Grondwet staet geschreven; dit is te zeggen: mannen die zich van geene party laten medeslepen, die onafhankelyk willen zyn, en buiten den invloed der coterien, den keus willen vry hebben, ten einde voor de vlaemsche gewesten lieden tot de vertegenwoordiging te zenden, zoo wel voor den Staet als voor de Gemeente, die regtzinnige proeven hebben gegeven dat zy de Vlaenderen zyn toegeneegen, en zyne belangen en zyne tael durven doen gelden.

Tjeef. — Inderdaed, ik moet u gelyk geven.

Fliepe. — Zie eens Tjeef! nemen wy slechts de Gemeente. Wat beteekent dit, dat men aldaer eene tael gebruikt welke aen de tweederde der bevolking vreemd is, en alwaer het onmogelyk is praktische mannen henen te zenden, om dat het grootste deel der handeldryvende burgery met de fransche tael niet voldoende bekend is? Heeft dit goeden zin?

Tjeef. — Dat vind ik ook eene zonderlinge zaak. 'T is waer, waarom spreekt men geen vlaemsch in den raed.

Fliepe. — Om dat de genen die zeer goed de tong voor het fransch kunnen draeijen, het woord alleen zouden hebben.

Tjeef. — Maer het vlaemsch is niet verboden.

Fliepe. — Neen maer wilt gy beginnen, gy zult tegen dooven klappen, of men zal u eenen netzak woorden over den kop gieten, u onderbreken, en u al lachende neerleggen: dat is genoeg gekent.

Tjeef. — De gemeenteraad, moet geen koers zyn van letterkunde of rethorika.

Fliepe. — In het geheel niet. Hy moet een vlaemsch huishouden zyn; ja zelfs zonder onderscheid van politieke denkwijze, even als zonder geloofsbelydenis: Het eene is het andere.

Tjeef. — 'T is zoo maer hoe zullen wy er toe geraken.

Fliepe. — Zeer gemakkelek. Wy zyn vlamingen niet waer?

Tjeef. — 'T is van eigen.

Fliepe. — Nemen wy in grondbeginsel aen, dat er geene reden is om by ons zoo min als te Luik of te Namen, in den raed eene tael te spreken vreemd, aen de twee derden der bevolking, zynde het grootste getal kiezers.

Tjeef. — Dat is vast, mits wy allen vlaemsch kunnen, en dat van honds, men nog geen een zal vinden, die goed fransch spreekt.

Fliepe. — Welnu, wat valt er ons dan te doen?

Tjeef. — De vlamingen met de vlamingen zich tegen over de partyen te stellen.

Fliepe. — Juist zoo, en de gelegenheid is zeer schoon. Gy weet dat men eene algemeene verstandhouding tusschen de vlamingen tot stand gaet brengen, met naem de « Vlaemschen Bond; » eene vereeniging van mannen zonder onderscheid van staetkundige denkwijze, van katolyk, van liberaal of radikaal, welke voor Brussel, Antwerpen en Gent, als de drie groote verdeelingen der vlaemsche gewesten, en voor elk dier groote center steden met hunne omschryvingen van steden en dorpen, eene groote kies associatie zullen uitmaken, ten einde kandidaten voor kamers en gemeente te kiezen, die voldoende waerborgen voor vlaemsche tael en vlaemsche volksbelangen zullen opleveren.

Gy verstaet Tjeef, indien de Burgers hier te Gent, die onafhankelyk van allen druk van partyen willen blyven, aen den oproep welke hen gedaan wordt beantwoorden om, als vlaming, niet als partymaan, hunne stem aen vlamingen te geven, en dat er slechts een paer honderd by deze vlaemsche kies-associatie, voor de stad, by vielen, het ware voor den oogenblik alreede genoeg om de beiden partyen eenen geweldigen slag toe te brengen begrypt gy dat Tjeefke?

Tjeef. — Dat is het plan, en ik doe mee, drommels! als vlaming 'k geloof wel!

Heden dat de kalmt in den volksgeest terug is gekeerd en dat een ieder zyne gewoone en vreedzame bezigheden heeft hernomen, ziet den werker met schrik achter zich henen op al de ongelukken door een oogenblik van verblinde woede in de werkende standen te weeg gebragt.

Hoe veel huishoudens zyn er niet in hunne middelen van bestaan getroffen? Zy die gister nog, tot bystand eener oude moeder, tot den onderhoud van vrouw en kinderen, of kleine en minderjarige zusters en broeders, rustig aen den allen dagschen arbeid de geringe behoeften tot het leven afvroegen, zyn heden door een onverbiddelek ongeluk, onder de hand der regters om een oogenblik van vergetelheid, voor sommige, met jaren gevang te boeten.

Nu, ongelukkige slagtoffers van het welbehagen eener geheime benyding, nu ziet gy, al de diepte van den afgrond waerin gy zyt neêrgestort, en huiverend keert gy het oog er van; gy durft hem niet afmeten, want de val is te groot geweest en de gevolgen zyn onberekenbaar.

Nu ziet gy al de rampen, door eene helsche inblazing, waeraen gy hebt geleent, veroorzaekt, en gy berouwt u, maer te laet, de waendaed is gepleegd.

Kent gy nu welke zaak gy gediend hebt? Gy zyt het werktuig geweest van uw eige vernietiging. Gy hebt den haet en de jaloezies gediend van hen, wiens drukkende arm sints jaren u zyn overmagt doet gevoelen. Men heeft u tegen uw eigene belangen aangevoerd, om een doel te bereiken, waer van gy later, wyzer, al de waerheid zult doorgronden.

En hoe groot zou de ramp geweest hebben, indien dit doel gelukt ware? Indien gy in uwe domheid, aen de woede den vollen loop had gegeven. Indien eene ontaerde hand de geheime inzigten had volbragt, van hen, die den draed der beweging vast hielden? Indien dit schoone gesicht Parmentier, Van Hoegaerde en Comp. ten gronde was ter neêr-geslagen geworden? Waer zoudt gy met de dry à vier honderd werklieden henen zyn geloopten? Zou dit groot getal werklieden zonder winst of brood, den eenen den anderen het werk van onder de voeten niet zyn geloopten? Zou de vermindering van den loon er niet op gevolgd zyn? Zou den haet en den nyd onder u niet hebben terug gekomen? En zoudt gy niet gelyk vroeger u tegen elkander aen alle geweldnaryen hebben pligtig gemaakt? Ja men zou u, om de Maet-

schappyen te vernietigen den eenen tegen den anderen hebben aengehitst en doen vechten, even gelyk men de honden op elkander los laet, en even gelyk zy, zoudt gy elkaer, verscheuren, zonder dat gy in derwaerheid zoudt weten waerom en om welke oorzaak.

Bedenk werkers en betreurt deze dwaling!

Van al de genen die aen de misdryven van 29 april, hebben deel genomen en thans nog in het gevang gehouden, hoe veel zou men er in te gemoed komen die kunnen lezen en schryven? Zal men er een enkel in vinden? Ik twyfel.

Zy die het geluk gehad hebben een weinig, zeer weinig, onderwys te genieten, zoo wel als iemand, zyn overtuigd, doordrongen der waerheid, die ons het geweld met al zyne droeve gevolgen, als de grootste en gevaerlykste wonde der samenleving voorsteld. Zy weten dat al de rampen en ongelukken, al de bezwaren, al den last der onderdrukking, waer onder het menschedomlyden kwynt, en den kop buigt, en vernederd wordt, hunnen oorsprong nemen uit het geweld; 't zy dit geweld, vatbaer en strafbaer is door de wetten of wel dat het onvatbaar, zich boven de wetten gesteld heeft.

De werkers die een weinig onderwys hebben genoten, zyn nieuwsgierig. De leerzucht heeft er zich meester van gemaakt, hun gevoel is verfynt, hunne gedachte min verward, hun oordeel meer gezond en zy luisteren na de rede. Geen enkele vergadering, gaet voor hen voorby zonder nut, en de dwalingen van vroeger hen voor oogen gehangen zyn begrepen en verre van hen weg geworpen.

Men mag dus zeggen dat gebrek aen onderwys, alleen zulke betreurenswaardige feiten kan te weeg brengen, en dit gebrek is nog groot. In weerwil al de middelen door onze regeerders in het werk gesteld, om dit onderwys te verspreiden, blyft er eene groote leemte die nooit zal aangevuld worden zoo lang dit onderwys niet verplichtend gemaakt wordt.

« Er is, zegt den Economist, eene verliggende omstandigheid ten voordeele der misdadigen in te roepen: 'T is hunne « onwetendheid ». Wilt men, zegt hy, de hoogte van het onderwys in Oost-Vlaenderen weten, ziet hier na het vertoog van den toestand der provincie: Van de 7677 miliciens, die deel hebben genomen aen de lotting van 1859, 1952 konnen lezen, schryven en rekenen, 1661 konnen lezen en schryven, 778 lezen alleen en 3286 hebben geen onderwys ontvangen. Zoo dan wanneer men het cyfer er af doet, der genen, van de welstellende klas die eene zekere opvoeding, een zeker onderwys hebben ontvangen en misschien het kwaet of het derde deel er van moeten uitmaken, wat zal er van de genen die lezen en schryven kunnen overblyven? De uitkomst zal wezen dat men in de Vlaenderen met moeite op 100 mannen van het volk één zal vinden die onderwezen is.

« Dat men naer Roomen of naer Napels ga, zeker is het dat men den toestand van het onderwys er niet slechter zal vinden dan by ons. »

« Wy gelooven dan vervolgt dit blad, dat men ten voordeele der gentsche werklieden de verliggende omstandigheden mag pleiten.

« Wy hebben nogthans noodig te zeggen, dat het preventief gevang voor den werkmán die alle dagen het brood voor het huisgezin moet winnen, eene straf is veel meer gewigtiger voor deze dan voor de man uit de welstellende klas.

« Wy smeeken dus de gentsche magistratuur de langwyligheid der instruktie te verkorten, als het immer mogelyk weze. »

Eenige lieden die buiten den werker in eenen beteren staet geplaatst zyn, laten zich nog wysmaken dat de Werklieden, in de gebeurtenis van 29 april laetst, de eenige schulddigen zyn, zonder dat zy zien willen, van wien zy den speelbal geweest hebben, en zy roepen over deze al de gestrenheid der wetten in.

Wy kunnen de genen die zich, aen de geweldnaryen hebben pligtig gemaakt, niet verdedigen; zeker, maer mag men niet in zien welke de misdadigen zyn, over wiens hoofd men al de gramschap der maetschappy inroept, en veel eer, voor hen, de bermhertigheid der regteren en de verzachting der wetten afsmeeken, als het kwaed der feiten ten hunnen opzigten verergeren en verzwaren?

Wie zyn de misdadigen? Noodwendige en onterfde kinderen der natuer; in de armen der verstomming opgevoed, door lyden en zeer verbitterd. Gy kent ze, niet een straal van licht, moog hen den wegaen wyzen, om zich onder de menschen als menschen te gedragen. Verloren in de menigte, zonder geleidsdraad in de wereld geworpen, ten prooi aen alle slechte driften eener onbeschaefde natuer, verhard tegen het gevoel van ziel en hart, geen opvoeding, geen onderwys, geen plaats voor de rede, men kan hen toeroepen: Ja gy zyt schuldigh! het geen gy begaen hebt is ongehoord! maer de wetten zyn onverbiddelek, de maetschappy, moet tegen het terug keeren van dergelyke tooneelen verzekerd worden; doch als mensch moeten wy u beewenen, want gy zyt ongelukkig, veel meer nog als strafbaer, en zy die u tot die misdaden hebben aangestuwd, die van uwe domheid hebben gebruik gemaakt, en u in het verderf hebben gestort om een geheim ontwerp te bereiken, zyn voor zeker de grootste schuldigen.

Het volgende brief is ons toegezonden van wege de Voorzitter der Spinders-Maetschappy:

Aen Mynheer de Generael der gentsche burgerwacht.

My, in eenen zwakken gezondheidsstaet bevindende, bestatigd door een certificaet van den bataillons-doktoor, is het my niet mogelyk geweest aen den oproep tot de wapenen, van den 29 laetst, te beantwoorden.

Dier afwezigheid voor den tuchtraed gebragt, heb ik natuerlyk moeten doen gelden, dat de heer doktor Willems, van uwén 't wege ten mynen huize gezonden, my in eenen erbaermyken toestand heeft bevonden, zelfs bevol hy my het bed te houden; doch daer het aen deze geneesheer niet noodig scheen my diensaengaende, een betuigingschrift af te leveren, zeggende: « Ik zal de Generael er van berigten » dacht ik den tuchtraed, dier omstandigheid bewust. Ik heb my bedrogen, er is niet van gesproken, en de raed uitspraak

doende, zoo als regt, heeft my, tot eene boet veroordeeld. — Ik zal ze betalen.

Iet nogthans, waer over ik, van UEd. heer generael, het oordeel inroep, en welke my ten minsten schynt voorbedacht te wezen is, dat men, achter het vonnis van den raed het bevel my toezendt, myne kleederen in te leveren.

God! beware my er iet tegen in te brengen. Sints lang had ik voorgenomen UEd. myn ontslag aen te bieden; want ja, het valt my al te lastig des zondags myn huis te verlaten. Doch is zulk eene handelwijze regtveerdig? Is het niet met twee roeden geezelen? En kan UEd. dit goedkeuren? En wie heeft dit bevel gegeven? Men bestraft my omdat ik, ziek zynde, ten kosten van myn leven, my naer het etablissement Parmentier en Comp. heb begeven, ten einde de woede des volks tot bedaerdheid te helpen brengen: dat is eene reden; maer om welke reden doet men my myne kleederen in brengen? De Burgerwacht is eene liberale instelling, alle willekeur, moet er uit verbannen wezen, en nogthans... wel een naem moet men aen feiten van dien aert toepassen?

Het is my voldoende de zaak te hebben aengehaeld, ten einde aen andere de moeijelykheid voor te komen, en te verhinderen dat men in het vervolg twee straffen voor eene enkele daed uitspreke.

Aenveerd, Mynheer de generael, de verzekering, myner hoogachting.

BILEN.

Wy ontvangen een brief waerin men ons zegt dat wy jegens de meesterknechten partydig handelen, en men verneemt ons een feit dat over eenige dagen by den heer Kerkhoven zou voor zyn gevallen.

Wy zullen den inzender van het briefken doen opmerken dat zyn vermoede niet gegrond is. Wy verzekeren hun dat het maerke welke het Werkverbond, aengaende de meesterknecht of direktur van voormeld etablissement is gekomen, eene dwaling is geweest, van het personeel der drukkerij, maer geen zins door den opsteller van het blad geschreven. Wy zullen, om onze onpartydigheid nog beter te doen uitkomen aanhalen, dat wy op de rekening van dien zelfde meesterknecht, door iemand een brief zyn toegezonden, welke wy geweigerd hebben af te kondigen om dat het buiten de kwestie van het werk handelde.

NIEUWE UITVINDING.

Zoo het schynt zou den heer Spaens, direktur by mynheer Baertsoen, van wien de tong in den mond vast lag, van den spannaerd gesneden zyn. De operatie zou goed gelukt zyn: Hy klapte gelyk een wyf.

Men zegt ons dat wy slecht zyn ingeligt nopens de weverijen die by de gebeurtenis van 29 april, hunne werklieden aen het werk hebben gehouden. Dat ook de heer Smet van buiten de Brugsche poort dit weldadig gedrag heeft getoont. In ons vorig nummer hebben wy deze vergetelheid aen den dag gehaald.

Wy hebben van Brussel een nieuwblad ontvangen met naem de: Tribune de Peuple. Wy ontmoeten er een artikel in over de onlusten van Gent, waer van wy in ons volgend nummer een extract zullen afleveren.

In Gent is er ook een nieuw weekblad verschenen met naem: de Vlaemsche Bond, aen den prys van één frank's jaers. Dit blad uitsluitelyk dienende ter verdediging van de vlaemsche zaak, — dat de zaak van de tweederde der bevolking van Belgie is — is eene gelukkige verschynning, waerin al wie Vlaming is, zyne regten zal leeren kennen, ten einde mede te werken, om die regten te kunnen genieten.

Het Journal de Gand, altyd zoo regtzinnig en onpartydig, zoo overheerlyk in alle zyne betrekkingen, heeft gister alweer bewezen, naer oude gewoonte, dat twee drie woorden, met het schuim op de lippen neêrgeschreven, van hem meer effekt maken, als al de bewyzen van feiten of daadzaken welke men kan aanhalen ten opzichten der onlusten te Gent van 29 april laetstleden.

Dit eerlyk blad spreekt? Na al in den naem van geheel de Gentsche bevolking, — dit is alweer zyne gewoonte; dus kwaed om laten. —

In zyn N° van 16 dezer, zegt het blad, over een artikel van het Werkverbond, aengaende de onlusten sprekende: « Er zyn van die beschuldigingen zoo aanstootelyk dat zy de moeite niet waard zyn gelogenstraft te worden! 't Is daerom dat wy niet geantwoord hebben op het gerucht dat verspreid is, ten einde te doen gelooven dat eenige nyverheids-mannen, de werklieden zouden aengehitst hebben tegen de heeren Parmentier en Comp. Wy zyn verwonderd roept het, in al de zuiverheid van zyn geweten, dat journalen gelyk « l'Etoile Belge, » dit gerucht hebben overgenomen. »

Nu voegt hy er by — zoo als een autoriteit dit doen kan — « het is genoeg dat wy er van spreken om al dit gezegde in duigen te doen vallen!!! » — daerop eenige van zyne gewoonlyke uitroepingsteekens van: 't Is stupide, enz. dit mael spreekt hy van geene laders, canaille, of andere kieslyke zelfstandige naemwoorden uit zyn vocabularus.

Wy hebben medelyden met die ongelukkige porte-plumes want toch zal dit blad, hoe laeg het gevallen is of niet, iemand overtuigen? Moet men in tegendeel zyne schouders niet ophalen, en in het recept dat men ons wilt opdienen, de onmogelykheid zien van de aengehaelde feiten te kunnen weêrleggen?

Wy vragen aen dit blad, of het waer is of niet, dat het gerucht omliet: Indien de werklieden den opslag by d'heer Parmentier, niet zouden volhouden, dat al de andere nyverheids-huizen den opslag van vroeger zouden ingetrokken hebben. — Zyn antwoord is: 't Is absurde. Eerste bewys.

Wy vragen: Heeft men niet uitgestrooid om den haet tegen Parmentier en Comp. te doen branden, dat dit gesticht aen de Jesuiten toebehoorde? — zyn antwoord is: 't Is stupide. Tweede bewys.

Wy vragen: Is 't waer of niet dat men achter de menigte volks, nyverheidsbazen bemerkten, die hunne cigaren stonden te rooken. — Zyn antwoord is: 't Is absurde. Derde bewys.

Wy vragen: Of de werklieden eenige tegenstand ontmoet hebben om het werk te verlaten, ten einde hunne broeders ter hulp te komen? Of iemand gelyk dit gebeurd is by Mynheeren De Hemptinne en Smet freres, een enkel woord van rede heeft weten in 't midden te brengen, om de dwaling der werklieden te regt te helpen! — Zyn antwoord is: 't Is stupide. Vierde bewys.

Wy vragen of men niet het gerucht had verspreid dat 150 Werklieden van Ierland aankwamen, om het etablissement vol te zetten? — Zyn antwoord is: 't Is absurde. Vyfde bewys.

Men ziet, het Journal de Gand bezit de science van uit het geen algemeen gekent is, en gezien is geworden, het onbe-

kende te trekken. Het is eene schoone kunst 't is waer, de kwestie is alleen van het de doen goberen. Kan dit blad geene platvoetery doen zonder in zulke kakstoeldery te vallen?

Het *Journal de Gand* heeft met droefheid vernomen dat niemand van de hoofdmannen der Maatschappijen is aangehouden. Waerom heeft men dat niet gedaan? 't is absurde, waerachtig! Iet dat zoo gemakkelijc was, men had maer te nemen.

In allen gevalle, wilde het *Journal de Gand*, toch niet nalaten aen zyne lezers aen te kondigen dat M. Bilen, de hoofdman der Spinders, voor den tuchtraed moest komen, om aen den oproep der wapenen te kort te zyn gebleven. — Dat ten minste was niet absurde!

En dan wilde hy de voldoening zich geven een valsche veroordeeling af te kondigen, zeggende dat M. Bilen tot dry dagen gevang was veroordeeld geworden: anders handelen ware stupide.

En zie eens, om al het effect van die vervalschte veroordeeling te doen uitkomen, heeft dit blad, de slimheid van deze onmiddelyk achter het notafien te plaatsen, waarmede dit blad het publiek, onze, aen de overheid ingezondene Protestatie bekendmaekt. Gy weet in die Protestatie durfden wy van onze vaderlandsliefde spreken, van onzen afkeer voor het vrede, van onze beradendheid om het land te elpen verdedigen. — 't is absurde.

Na veel andere gezegde, loopt heden het gerucht dat, de brief aen den heer Borgemeester, aangeboden en geweigerd, niet den zelve brief is, welke men aen MM. Parmentier en Comp. heeft gegeven. Dus dat er twee brieven zouden zyn geschreven. Welke eene lage en ontaerde ziel mag toch al die listen uitloeken!!

Het brief aen den heer Borgemeester aangeboden en geweigerd, bygevolg door dezen hooge magistraet niet gelezen, is denzelfden brief, welke de heeren Parmentier en Comp. is gegeven, aenvaard en gelezen door den heer Prokureur des konings. Wy verhopien die brief te zullen kunnen mededeelen, ten einde het gerucht te doen zwygen, dat het in onbetamelijke woorden was opgesteld.

Ziet hier de naemlyst der personen, welke in 't verzekeringshuis zyn opgesloten, om deel te hebben genomen aen de onlusten van 29 april laetstleden:

Frans Goethals; Frans Maes; Joz. van den Bossche; Frans Voesterzoens; Ed. Vandigegant; Jan Bilkyn; Leo Vandeverre; Jan Bisschop; Bernard van Damme (in de ziekenkamer); Huibrecht Roekaert; Lieven Bisschop; Frans Vandersteen; Jan Seranne; L. Walraeve; Ferd. Schumaker; Leonard van de Vondele, allen wevers; Lieven Minne, draedjesmaker; Jozephina Devreeze, weefster; Barbare Dirickx, bobynster; Pieter Van Renterghem, wever, (in de zieker-kamer).

Onder de laetst aengehoudenene personen, bevinden er zich twee, die erg gekwest waren geweest en tot heden aen de opspooringen der politie ontsnapt waren.

Het verdrag in 1845 met de Maatschappij de *Continnet* gesloten voor 30 nieuwe jaren, aldus eindigende in het jaar 1875, zou op nieuw voor 30 jaren verlengd worden: Men vraegt in welk land men met de kontribuableen het meest den spot dryft?

De millioenen welke deze exploitatie uit Gent reeds getrokken hebben is ongelooflyk! en dat alles voor het vrede.

Wy gaen poogen te bewyzen van hoe veel inkomsten de gemeente zich beroofd heeft, met deze exploitatie aen het welgevallen van eene engelsche kompanie over te laten.

Voor heden zullen wy enkel aenstippen dat de winst aen het uitgeleverte gazligt, door den *Continnet* verwezenlykt, niet min zou opleveren als 300 ten honderde!!! — Licht niet onnoozele belastingschuldige, licht niet! want wy gaen het u bewyzen, ja bewyzen dat de *Continnet* voor 100 francs uit te geven 300 francs winst op strykt; kapitaal en intrest er van afgerekent.

Verschillig Nieuws.

De *Negenmei-Merk* heeft in alle deelen van groot belang geweest, geheel het voorgeborgte had den aanblik eener gunstige kermis-feest. Men bemerkte er vele belgische, hollandsche en fransche kooplieden. De handel in hoornvee en paerden is zeer belangryk geweest.

De lynwaedfabrikanten deser stad, die zich in hunne nyverheid bedreigd zien door de schikkingen van het nieuw handelstraktaet dat met Frankryk komt gesloten te worden, zyn voornemens dringende stappen aen te wenden om de behoudenis te bekomen van art. 40 des ouden traktaets betrekkelijc den vryen invoer der engelsche garens, dienstig voor het weven der lynwaden, voor den uitvoer bestemd.

De tooneelmaatschappijen *Broedermijn* en *Taelver* van Gent, en *Vrye Kunst* van Antwerpen, zyn aengeduid om dit jaar hunne steden te vertegenwoordigen in de vertooningen welke jaerlyks tydens de september-feesten te Brussel plaats hebben.

— Wy hebben in het hofbouwgesticht van onzen stads-genoot M. Ambr. Verschaffelt, in de Stoppelstraet, eene zomerserre gezien, het is eene groote tent, overal bedekt met een ligt bereid katoengeweeft.

De hollandsche haak *Anna-Cornelia*, schipper Biljes, van Keulen, is in onze stad aengekomen, met eene volle lading aardappelen, naer men zegt van zeer goede hoedanigheid, en aen minderen prys, danze thans hier verkocht worden. Zy worden ten elks gerieve, aen boord van het schip, op de Graslei, verkocht.

Een bedienden der vrachtdiensten J.-B. van Ghend, heeft den 12 dezer, tusschen 4 1/2 en 6 1/2 uren, op zyne ronde, eene som verloren van 437 fr. 24 c. en 35 fr. in goud in eenen kleinen lynwaden zak, geteekend C. D. F.

De vinder wordt aenzocht die som terug te brengen ten bureele der Messagerien, Hoogpoort, waer hy eene goede belooning ontvangen zal.

Op 16 dezer, des morgens rond 7 ure, heeft Victor Boulanger, oud 19 jaren, zynde kaporaal by het 12 linie, in de kazern en in het byzyn zyner gezellen voor den kop geschoten, gezeten zynde op zyn bed.

Dynsdag leest, heeft men eene voorloopige proef gedaen van de yzeren draeibrug te Meulestede. Een lokomotief met eenige wagens, is er over gereden tot aen Ecclou, met bestuurders en ingenieurs. Het metselwerk is uitgevoerd door den heer Ketels, van Heyst; de brug komt uit het gesticht van den heer Jh. Bellefroid, zoon, te Coronmeuze, by Luik. De rytuigen, zyn gemaekt door de *Société générale pour la fabrication du matériel des chemin de fer*, de welke alle gemak en zwierigheid opleveren, de opschriften zyn in onze edele moedertaal.

Het departement van openbare werken heeft met de Gentsche Vlasspinnery eene overeenkomst gesloten voor het vervoer van al de kolen, langs den yzeren weg, welke dat nyverheids-gesticht noodig heeft. Het minimum is gewaerborgd op 10,000 tonnen per jaar.

Dit is alweer eenen gevoeligen slag, aen onze scheepvaart toegebracht! Vaerwel met de schepen! Zy vertrekken alengskens weg!

De vervoeren zullen van Courcelles (Noord), Gosselies, Roux, Marchiennes, Charleroi, Couillet, Chatelineau, Farcennes, Ognies-Aiseau, Taminies en Auvélais, aen eenen gelykvormigen prys van fr. 5-25 per ton plaats hebben.

Behoudens het minimum, dat niet onveranderlyk is, zullen de zelfde pryzen en voorwaarden aen de andere nyveraers van Gent, die er de vraag zullen van doen, of aen de koolmynen van het land, die verzendingen naer Gent doen, toegestaan worden.

Eene telegrafische depeche heeft de inwooners van Blankenberge zaterdag avond leest gemeld, dat de Kamers een krediet gestemd hebben van 1,500,000 fr. voor het maken eener toevlugtshaven aldaer. Al de inwooners hebben daerom geheel dien nacht feest gehouden.

Eene pooging tot vergiftiging heeft den 7 dezer, te Thielt plaats gehad. Ziet hier eenige byzonderheden:

Eergister is alhier door de gendarmerie binnengebragt en in het gevang opgesloten geworden, eene vrouw van Thielt, die nauwelijks veertien dagen getrouwd zynde, beschuldigt wordt op veeschillige stonden en wyzen, aenslagen op het leven van haren wetteliken man gepleegd te hebben. Zie hier hoe zy dit aen boord legde:

Sedert de maand april laetstleden was de genaemde Amelia Verschaete, oud 43 jaren, weduwe Deroo, hertrouwd met Augustyn Walley, wever te Thielt. Na veertien dagen huwelyk, terwyl zy beiden bezig waren met garen te spoelen, poogde Amelia Verschaete reeds haren man in den nog al diepen waterput te vermooren, pooging welke zy tot driemaal in de maand april heeft herhaeld.

Op 26 der zelfde maand, wanneer August Walley om 9 uer van zyn werk te huis kwam, vond hy zyne vrouw reeds te bed. Zy zegde hem dat er een pot pap voor zyn avondeten op de stoof stond, dat zy er insgelyks van geeten had. De man neemt eenen houten lepel, en in het omroeren van den pap bemerkt hy, op de oppervlakte, eenen blauwaachtigen vlam en eenen byzonderen geur; verwonderd en achterdenkend gaet hy naer zyne vrouw en verzocht haer nog eens van den pap in zyne tegenwoordigheid te eten. Zy weigerde stellig, en na lange woordenwisselingen bekend zy eendelyk dat er eenige solferstokjes in gevallen zyn...

Weinige dagen later moest hy eenen nieuwen aanslag van wege zyne vrouw onderstaen. Terwyl hy in eenen diepen slaep gedompeld lag, heeft zy hem met een werktuig eenen zwaren slag op het hoofd toegebracht, die eene groote uitstorting van bloed heeft veroorzaekt.

Eendelyk den 5 mei bemerkte Walley nog eens in den pap, die zyne vrouw hem voorstelde, en waarvan hy reeds een weinig in den mond had, een bitterachtigen en walgachtigen smaak; zyne vrouw weigerde nog eens er van te eten, en op zyne bedreiging van er eene proef op de kat mede te maken, vloog zy als eene furie tot hem, en trachtte hem den kom uit de handen te rukken; op het laetst gelukte het den man uit het huis te kunnen en den pap naer den politie-kommissaris te brengen; deze heeft hem in beslag genomen en vernomen dat in den loop van den dag de vrouw Walley, hy den apotheker Boone, eene gram braeknoot (noix vomique) was gaen koopen, en dat het deze stof was, die zy, in plaats van kaneel — zegt zy — in den pap had gemengd.

Amelia Verschaete is onder mandaet van arrest te Brugge gevangen gezet.

Men verzekert ons, dat de bliksem zaterdag avond leest, te Givet is gevallen en een brand veroorzaekte die twee-entwintig huizen vernielde.

De douaniers van het bureel Moescroen hebben 36 pakken kanten aengeslagen, welke men trachtte in ons land te smokkelen. Die koopwaer is op omtrent 2000 francs geschat.

Men is er nu in gelukt het *aluminium* tot zeer dunne platen te bewerken. Die platen vervangen met voordeel de zilveren; misschien zyn zy niet zoo glanzend wit, maer zy behouden beter hunnen glans.

Negen kompanijen hebben de koncessie gevraagd om de stad Londen te voorzien van yzeren wegen. Zeven van die ontwerpen stellen onderaerdsche wegen voor, en twee, voor overhangende banen.

In Amerika is er eene nieuwe machien uitgevonden, waarmede men in een uer en met een enkel cliché, 4000 positieve afdruksels op papier kan maken. Met deze uitvinding zal men weldra fotografie-afdruksels kunnen bekomen tegen 5 centiemmen het stuk, in plaats van fr. 1-50.

Raedsel.

N.º 5.

Myn eerst' als men er 'ik' vóórzet
Toont aen dat 'k vast my wil bewegen.
Myn tweede deel, ja komt go tegen,
By 't eerste deel waer in het net
Des visschers wordt uitgegezet.
Myn derde is iets waer jonge frullen
Het vlinge beentjen steeken uit,
En 't hartjen vol van liefde vullen.
Myn vierde schoon het niets beduidt
Is toch in Dickens voorgekomen.
Myn gheel van Petersburg tot Roemen.
Van zuid tot noord, 't is echt en waer,
Baert schrik langs hier en vreugd langs daer.

Het vorig raedsel, N.º 4, is UITZET.

BURGERSTAND DER STAD GENT.

HUWELYKEN.

Van 11 den tot den 15 Mei.

Edward de Smet, 31 jaren, kommies, grooten huidevettershoek, met Mathilda de Huisser, 32 jaren, zonder beroep, kouterdreef.

Eligius Batta, 50 jaren, yzergieter, sasschekelei, met Dezideria Baudelet, 25 jaren, kleermaekster, voormuide.

Ferdinand van Pollaert, hoedemaker, met Oktavia de Bruyn, zonder beroep, beiden langement.

Karel Descamps, 27 j., adjunkt-geneesheer in het krygs-hospitaal van Gent, met Marie Champon, 19 j., kouter.

Graef Lodewyk Goethals, grondeigenaer, onderbergen, met Flora Malfait, grondeigenares, drapstraet.

Marie-August Massacri Durand, 50 j., toonzetter, te Parys, met Adele Goemaere, 20 j., benesteege.

Karel de Vogelaere, 46 j., fabrickwerker, druifsteeg, met Sofia Watteyne 59 j., kleermaekster, korte steenstraet.

Leopold Mortier, 29 j., vuermaker, koorlei, met Maria de Vogelaere, 27 j., dienstmeid, predikheerenlei.

Karel de Seranno, 29 j., dienstknecht, gewat, met Sofia Martens, 27 j., dienstmeid, hoogpoort.

Engel Eelyn, 26 j., daglooner, lauwerierstraet, met Therese van Hecke, 20 j., fabrickwerkster, S. Huijbrechtstraet.

Lodewyk Leeman, 27 j., spoorweg-bediende, met Johanna Kasier, 25 j., kleermaekster, beiden S. Lievensstraet.

Jan Verstraeten, 51 j., wever, wolfsteeg, met Katharine Geysel, 51 j., zonder beroep, lange penitentenstraet.

Ignacius van der Brugge, 44 j., blikslager, papegaestraet, met Ida Putman, 52 j., dienstmeid, donkersteeg.

Leopold Verlinden, 25 j., fabrickwerker, twaelfkamerstraet, met Stefania Kindt, 18 j., fabrickwerkster, S. Agneetstraet.

Dezideer Wolfstyn, 34 j., schynwerker, Ledeberg, met Franciska Lippens, 42 j., keukenmeid, S. Pietersnieuwstraet.

Jan Pruys, 27 j., yzerdraeijer, met Filomena Caveel, 22 j., kantwerkster beiden S. Lievensstraet.

Pieter Veldeman, 26 j., brouwer, apostelsstraet, met Franciska Schelstraete, 29 j., dienstmeid, waestraet.

Willem van Weerts, 23 j., fabrickwerker, met Delfine Bordelu, 20 j., fabrickwerkster, beiden apostelstraet.

Karel de Clootere, 53 j., koopman, met Marie de Groot, 55 j., daglooner, beiden kortrykschestraet.

Lodewyk Callebaut, 29 j., daglooner, met Kaete Geldof, 53 j., fabrickwerker, beiden muide.

Frans Lybaert, 52 j., fabrickwerker, voormuide, met Marie Schauvliege 42 j., zonder bedryf, geuzenberg.

Lodewyk de Weerd, 53 j., fabrickw., zeugsteeg, met Rozalia van Cane-gem, 52 j., fabrickw., muide.

Sterfgevallen van 12 tot 17 Mei.

Jakob Schoku, 76 j., zonder bedryf, S. Lievenstraet.

Livina van Belle, wed. Stroobant, 60 j., b. de Sasschepoort.

Franciska Bundervoet, huisvr. Verlinde, 22 j., idem.

Joanna Lampens, wed. Deridder, 47 j., Kasteelplein.

Joanna Gochiet, 57 j., dienstmeid, Akkergermaet.

Joanna Serraes, 84 j., beggyn, Groothof.

Jan Braun, 70 j., zonder bedryf, byloke.

Marie Cornille, wed. Vercurysse, 64 j., Hospitaalstraet.

Leonard Degraeve, 14 j., fabrickwerker, Kerkhofstraet.

Pieter Brunswyck, 60 j., fabrickw., voorgeborgte der Kortrykschepoort.

Lodewyk Anssens, 79 j., yzergieter, Coupure.

Ida Bataille, huisvr. Onghena, 52 j., voorg. Heuvelpoort.

Maria Ryckenboer, wed. Roscel, 44 j., Akkergermaet.

Katarina de Ruddere, huisvr. Pieters, 56 j., Mortierstraet.

Lodewyk de Wyn, 52 j., daglooner, coupure.

Lodewyk van Ryekeghem, 56 j., bediende, burgstraet.

Viktor Boulanger, 18 j., kaporaal by 't 12e linie-reg.

Justina Galens, 44 j., kleermaekster, S. Amanstraet.

Pieter van der Meiren, 72 j., zonder beroep, korte Penitentenstraet.

Charlotta Deham, huisvr. Conreur, 62 j., Gelukstraet.

Jan Boonaert, 66 j., daglooner, Chartreuzenstraet.

Frans Hebbelynck, 74 j., zonder bedryf, idem.

Jan Deveuster, 29 j., soldaat by 't 4e linie-regement, Hospitaal.

Frederik d'Hossche, 14 j., zonder bedryf, Coupure.

Sophia Debisschop, 42 j., dienstmeid, Byloke.

Victor Van de Keer, 25 j., dagl. S. Salvatorstraet.

Ludovicus Decroock, 27 j., wever, buiten de Sasschepoort.

Michiel Pirson, 21 j., bediende, korte Meire.

58 kinderen onder de 7 jaren.

MERKTEN.

REGERING VAN GENT.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

Per hektoliter	10 mei.	17 mei.
Witte tarwe	24 18 a — —	25 97 a — —
Rode id.	24 2 a — —	25 71 a — —
Rogge	45 46 a — —	15 30 a — —
Geerst	— a — —	— a — —
Boekweit	19 33 a — —	19 80 a — —
haver	40 92 a — —	40 95 a — —
Aerdappelen, 100 k.	40 50 a — —	11 — a — —

BROODZETTING.

Van den 17 om in te gaen den 19 Mei.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuild	fr. 0 39
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuild.	" 0 32
1 Kilo rogge.	" 0 21

ANNONGES.

VOORNAEMSTE VERKOOPINGEN.

Van Roerende Goederen, welke deze loopende weke Publiek zullen Verkogt worden.

Dynsdag 21 Mei 1861 en volgende dagen, op gewoone ure, in de Zonnestraet, 13, door uitscheiding van bedryf, publieke Verkoop van Gravuren, geënkadreerd en in blaren, Spiegels, Kaders, Schildergerief, Korsets, enz. door D. MASSYN.

Woensdag 22 Mei 1861, op gewoone ure, in den Krommen-Wael, 4, te Gent, publieke Verkoop van acjoun Meubelen, schoone staende Horlogie, Schouwen, Boeken, Schilderyen, Oudheden, Koperwerk, enz.

Dynsdag 21 Mei 1861, op gewoone ure, door uitscheiding van bedryf, in den estaminet *la Concorde*, St. Pietersplein, 4, te Gent, publieke Verkoop van al de Meubelaire voorwerpen, een extra goeden Billard, Wynen, enz. door CH. DROESBEKE.

BERIGT.

Ter gelegenheid van 2de Sinterdag.

Zal er in den Estaminet de Kroone op den Reep, een Luisterlyk BAL plaats hebben, die om 7 ure des namiddags zal beginnen.

F. BOGAERTS, Drukker, Pré-aux-Cleres, by het Groot Vleeschhuis.